

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI T.A.O.

TARAFINDAN İHRAÇ EDİLECEK BORÇLANMA ARAÇLARININ HALKA ARZINA İLİŞKİN SERMAYE PİYASASI KURULU'NUN 21.06.2023 TARİH VE 35/741 SAYILI TOPLANTISINDA ALINAN KARAR İLE ONAYLANAN İHRAÇCI BİLGİ DOKÜMANINDA MEYDANA GELEN DEĞİŞİKLİKLER İHRAÇCI BİLGİ DOKÜMANI GÜNCELLEME METNİNİN SORUMLULUĞUNU YÜKLEEN KİŞİLER

Kanuni yetki ve sorumluluklarımız dâhilinde ve görevimiz çerçevesinde bu ihraççı bilgi dokümanı ve eklerinde yer alan sorumlu olduğumuz kısımlarda bulunan bilgilerin ve verilerin gerçeğe uygun olduğunu ve ihraççı bilgi dokümanı güncelleme metninde bu bilgilerin anlamlı değiştirilecek nitelikte bir eksiklik bulunmaması için her türlü makul özenin gösterilmiş olduğunu beyan ederiz.

İhraççı	Sorumlu Olduğu Kısım:
<p>Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.</p> <p>28.07.2023</p> <p>Yürürlük Ünvani: TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI T.A.O. Merkez Adresi: Fıhriye Mahallesi, Fıhriye Caddesi No: 40 / 1 Ümraniye / İstanbul Sicil No: 776444 Tic. Sicil No: 0922003497000017 www.vakifbankasi.com.tr</p> <p>Barış HAMAL Müdür</p>	<p>İHRAÇCI BİLGİ DOKÜMANI GÜNCELLEME METNİNİN TAMAMI</p>
<p>Halka Arza Aracılık Eden</p> <p>Vakıf Yatırım Menkul Değerler A.Ş.</p> <p>28.07.2023</p> <p>VAKIF YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş. Atılım Etiler Mahallesi Cad. Park 5/5 Kat: 5. Kat Kat: 5. Kat No: 34133 İS/İTAMGÜL Tel: 0212 352 35 77 Fax: 0212 352 35 20 www.vakifyatirim.com.tr İzmir Şube Sicil No: 352733 Emirliki Katmanı No: VD-02-146/21 Tic. Sicil No: 34330955600017</p> <p>Mehtap İLBI Direktör</p>	<p>Sorumlu Olduğu Kısım:</p>
<p>İHRAÇCI BİLGİ DOKÜMANI GÜNCELLEME METNİNİN TAMAMI</p>	<p>Sorumlu Olduğu Kısım:</p>

3 / Temmuz 2023

gelecekte faiz artırımlarının devam etmesine ihtiyaç duyulmasını "beklediği" ifadesi çıkarılmıştır. Bu hamle, Fed'in Haziran toplantısında faiz artırımlarına ara verebileceği beklentisine yol açmıştır. Açıklamada ayrıca yetkililerin "para politikasında daha fazla sıkılaştırmanın ne boyut olmasının uygun olup olmayacağına karar vermek için" para politikasının ekonomiye olan etkisini hesaba katacağı belirtilmiştir.

Fed Başkanı Powell, enflasyonun hâlâ en önemli endişe olmaya devam ettiğini ve bu nedenle faiz artırım döngüsünün sonunun gelip gelmediği konusunda kesin bir şey söylemek için henüz çok erken olduğunu ifade etmiştir. Powell, Fed'in bu yıl faiz indirimine gideceği yönündeki piyasa beklentilerine aksi yönde konuşarak böyle bir adımın olası olmadığını söylemiştir.

Fed'in Mayıs ayına ilişkin tutanakları, bazı Fed üyelerinin, faiz artırımlarının Mart'ta durdurulmasını değerlendirdiklerini göstermiştir. Tutanaklarda, "Birçok katılımcı bu toplantıda finans sektöründeki gelişmelerin kredileri ve ekonominin patikasını nasıl etkileyeceğini değerlendirmek için faizleri değiştirmenin uygun olup olmayacağını değerlendirdiklerini not ettiler. Bununla birlikte, bu katılımcılar bankacılık sektöründeki gelişmeleri yatırmak için atılan adımları ve düşük kısa vadeli riskleri not ederek sonunda faiz artırımının uygun olduğuna karar verdiler" denilmiştir. Tutanaklarda, "Enflasyon, Komite'nin %2 olan uzun vadeli hedefinin oldukça üzerinde olmaya devam etmiştir. Fed yetkilileri, enflasyona ilişkin son verinin, enflasyon baskılarının hedefe dönmek için yeterli hızda azalmakta olduğuna dair birkaç işaret sağladığı sonucuna vardılar" ifadeleri de kullanılmıştır. Tutanaklarda, bazı katılımcıların bankacılık sektöründeki son gelişmelerin yaşanmaması hâlinde 50 baz puan faiz artırımını değerlendirdikleri de yer almıştır.

ABD ekonomisi 2023 yılının ilk çeyreğinde öncül verilere göre %1,1 büyüyerek %2 büyümeye beklentisinin altında gerçekleşmiştir. Ülke ekonomisi ilk çeyrekte, zayıf yatırım harcamaları ve stoklardaki gerilemenin tüketim harcamalarındaki artış etkisini azaltmasıyla yavaşlamıştır. Kişisel tüketim harcamaları %4 olan beklentilerin altında %3,7 artmıştır. Kamu harcamalarındaki büyümeye %4,7 artmıştır. Stoklar -2,3'te büyümeye yatırımlarındaki artış ise %0,7 olmuştur.

ay artırma eğiliminde olduklarını vurgulamıştır. Toplantı sonrası yapılan açıklamada, gösterge faizini 16 yılın zirvesi olan %5,00-%5,25 seviyesinde devam ettirmesi kararı alındığı belirtilirken, "Hedef aralığın bu toplantıda sabit tutulması, Komite'ye ek bilgileri değerlendirmeye imkân verecek" denilmiştir.

Fed Başkanı Jerome Powell, ekonominin para politikasında sıkılaştırma sonrası yumuşak inişi başarılması olasılığını görmeye devam ettiğini; ancak, faizlerde yakın zamanda bir indirim öngörmediklerini söylemiştir. Powell, parasal gevşeme için enflasyonun gerçekten ciddi şekilde aşağı gelmesi gibi şartların birkaç yıl gibi bir süreçte karşılanmasının mümkün olmadığını savunmuştur.

Tutanaklarda, bazı yetkililerin bu toplantıda 25 baz puanlık artıştan yana olduğu görülürken; neredeyse tüm yetkililerin 2023'te daha fazla faiz artışı olacağı, ancak faiz artışlarının daha yavaş hızda olacağı beklentisi öne çıkmıştır. Tutanaklara göre yetkililerin çoğu Haziran ayını pas geçmeyi 'uygun veya kabul edilebilir' olarak görmüştür. Neredeyse tüm yetkililer bu yıl ek faiz artışlarının uygun olduğunu belirtmiştir. Fed'in 25-26 Temmuz'da yapılacak toplantıda faiz artırımına gitmesi, ardından yine faiz artırımına ara vermesi beklenmektedir.

ABD ekonomisinin ilk çeyrek büyüme oranı %1,3'ten %2'ye yukarı yönlü revize edilmiş ve beklentilerin üzerinde açıklanmıştır. Kişisel harcamalar %3,8'den %4,2'ye, GSYH fiyat endeksi %4,2'den %4,1'e ve çekirdek PCE %5'ten %4,9'a revize edilmiştir. İlk çeyrekte ABD ekonomisindeki büyümede; tüketici harcamaları, ihracat, eyalet ve yerel yönetim harcamaları, federal hükümet harcamaları ve konut dışı sabit yatırımlardaki artışlar etkili olmuştur. Birinci çeyreğe ait nihai verilerde, ihracat ve tüketici harcamaları yukarı yönlü revize edilirken, konut dışı sabit yatırımlar, federal hükümet harcamaları ve ithalat verisinde aşağı yönlü reviziyona gidilmiştir. ABD ekonomisi 2022 yılında %2,1 büyümüştü. ABD ekonomisinin 2023 yılında %1 büyümeye beklenmektedir.

ABD'de Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Haziran'da aylık bazda %0,2 artmıştır. TÜFE yıllık bazda beklentilerin altında gerçekleşerek %3'e gerilemiştir. Böylece enflasyon Mart 2021'den bu yana en düşük seviyede gerçekleşmiştir. Fed'in yakınlarda yapılacak toplantılarında

Ticaret Bakanlığı
Finans C-Şubesi/No: 40 / 1 Ümranlı Mahallesi
Sicil No: 27114
Mersis No: 702200349700007
İnternet Sitesi Adresi: www.vakifbank.com.tr

büyümeye olumsuz katkıda bulunmuştur. Dış ticaretin etkisi ise ilk çeyrekte 0,1 ile sınırlı kalmıştır. ABD ekonomisi 2022 yılında %2,1 büyümüşü. Ülke ekonomisinin 2023 yılında %0,4 büyümesi beklenmektedir.

ABD'de Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Nisan'da aylık bazda %0,4 artmıştır. TÜFE yıllık bazda beklentilerin altında %4,9 gerçekleşmiştir. Çekirdek TÜFE Nisan'da aylık bazda beklentilere paralel %0,4 artmış; yıllık bazda %5,5 gerçekleşmiştir. Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) Nisan'da aylık bazda %0,2 artmıştır. Yıllık bazda ÜFE %2,3 ile 2021 başından bu yana en düşük seviyeye gerilemiştir. Enflasyonun %80'i hizmetlerden kaynaklanmıştır. Çekirdek ÜFE aylık bazda %0,2 artmıştır. Yıllık bazda %3,4'ten %3,2'ye gerilemiştir. ABD'de enflasyonun yıl sonunda %3,3'e gerilemesi beklenmektedir. ABD'de tarım dışı istihdam Nisan'da 180 bin artış beklentisinin üstünde 253 bin kişi artmıştır. Nisan ayı verisi beklentilerden yüksek gelmesine rağmen Mart ayı verisi 236 bin kişiden 165 bin kişiye; Şubat ayı verisi 326 bin kişiden 248 bin kişiye revize edilmiştir. Toplamda, Şubat ve Mart ayları verisi 149 bin kişi aşağı yönlü revize edilmiştir. İşsizlik oranı Nisan'da bir önceki aya göre 0,1 puan gerileyerek beklentilerin altında %3,4 olmuştur. Verilere göre ortalama saatlik kazançlar Nisan ayında beklentileri aşarak bir önceki yılın aynı ayna göre %4,4; aylık bazda %0,5 artmıştır. İşgücüne katılım oranı Nisan'da %62,6 ile Mart 2020'den bu yana en yüksek seviyede kalmayı sürdürmüştür. İstihdam oranı ise bir önceki aya göre değişmeyecek %60,4 gerçekleşmiştir.

Avrupa Merkez Bankası (ECB), Mayıs ayı toplantısında beklendiği gibi faiz oranlarını 50 baz puan artırmıştır. Artış kararıyla ana refinansman oranı %3,75; marjinal borç verme imkanı %4 ve mevduat faizi %3,25 seviyesine çıkmıştır. Böylece ECB 7 toplantıda toplam 3,75 puan artırım yapmıştır. Metinde Temmuz ayında APP kapsamındaki yeniden alımların durdurulmasının öngörüldüğü açıklanmıştır. Banka, söz konusu portföyün ölçülü ve tahmin edilebilir hızda azaltılacağını belirtmiştir.

ECB Başkanı Lagarde, faiz artırımlarının devamına ilişkin, ECB'nin "faiz oranlarını veteriner ve kısıtlayıcı" bir seviyeye getireceğini ve "faiz oranlarını veteriner ve kısıtlayıcı" bir seviyeye getireceğini söylemiştir. Lagarde ayrıca; enflasyona yönelik hale

enflasyon tahminlerin altında aylık %0,2 artmış; böylece artış 4. ayda da devam etmiştir. Yıllık bazda ise beklentilerin altında %5,3'ten %4,8'e gerilemiştir. Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) Haziran'da aylık bazda beklentilerin altında %0,3 artmıştır. Yıllık bazda ise ÜFE %0,9'dan %0,1'e gerileyerek üç yılın en yavaş artışını kaydetmiştir. Ulaştırma ve depolama maliyetlerindeki keskin düşüşe rağmen hizmet maliyetleri yükselmiştir. Ürün fiyatları ise çok az değişmiştir. Gıda ve enerji hariç üretici fiyatları aylık %0,1 artarken; yıllık bazda ise %2,4'lük artış göstermiştir. ABD'de TÜFE'nin yıl sonunda %3,2'ye; çekirdek TÜFE'nin ise %3,9'a gerilemesi beklenmektedir.

ABD'de tarım dışı istihdam Haziran'da 225 bin artış beklentisinin altında 209 bin kişi artmıştır. Mayıs ayı verisi 339 bin kişiden 306 bin kişiye revize edilmiştir. İşsizlik oranı Haziran'da beklentilere paralel %3,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. Verilere göre ortalama saatlik kazançlar Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayna göre %4,2 olan beklentilerin üstünde %4,4; aylık bazda %0,3 olan beklentilerin üstünde %0,4 artmıştır. İşgücüne katılım oranı Haziran'da %62,6 ile bir önceki ay ile aynı seviyede gerçekleşmiştir. İstihdam oranı ise bir önceki aya göre değişmeyecek %60,3 gerçekleşmiştir. Beklentilerden bir miktar düşük açıklanan istihdam verisine karşın ortalama saatlik kazançların beklentilerden yüksek olması ve ADP özel sektör istihdam verisinin 228 bin olan tahminlerin oldukça üzerinde 497 bin kişi artması, Fed'in faiz artırımına gitme ihtimalini güçlendirmiştir.

Avrupa Merkez Bankası (ECB), Haziran ayı toplantısında beklendiği gibi faiz oranlarını 25 baz puan artırmıştır. Artış kararıyla ana refinansman oranı %4; marjinal borç verme imkanı %4,25 ve mevduat faizi %3,5 seviyesine çıkmıştır. Böylece ECB 8 toplantıda toplam 4 puan artırım yapmıştır. ECB'den yapılan açıklamada, "Yönetim Kurulu'nun gelecekteki kararları, politika faizinin orta vadeli %2 enflasyon hedefine ulaşması için yeterince kısıtlayıcı seviyelere getirilmesini sağlayacak" denilerek sıkılaştırmanın devam edeceği sinyali verilmiştir.

ECB Başkanı Lagarde, faiz artırımlarını durdurmayı "düşünmediklerini, daha kat edecek yolları olduğunu, Temmuz'da faizleri arttırmaya devam etmelerinin çok olası olduğunu" söylemiştir.

3 / Temmuz 2023

belirten IMF, "Politika yapıcılarının görünümü iyileştirmek ve riskleri minimize etmek için yürüyebilecekleri dar bir patika var. Merkez bankalarının daha sıkı enflasyon karşıtı duruşlarını devam ettirmelerine, ancak aynı zamanda gelişmeler gerektirdiğinde bu duruşlarda ayarlama yapmaya, politika enstrümanları setinin tamamını kullanmaya hazır olmaları gerekli" demiştir. Sert aşağı yönlü bir senaryoda ise otomatik dengeleyicilerin tam olarak kullanılmasına imkân verilmesi ve geçici destek tedbirlerinin uygulamaya konması gerektiğini savunan IMF, "Orta vadeli borç sürdürülebilirliği iyi zamanlanmış malî konsolidasyon, aynı zamanda bazı durumlarda borç yeniden yapılandırma gerekecek. Kurların değişen temel göstergeleri yansıtmasına imkân verilmeli" demiştir.

Türkiye ekonomisi 2022 yılının dördüncü çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre %3,5 büyümüştür. Ülke ekonomisi, 2022 yılının tamamında ise %5,6 büyümüştür. Birinci çeyrek büyümesi %7,5'ten %7,6'ya; ikinci çeyrek büyümesi %7,7'den %7,8'e ve üçüncü çeyrek büyümesi %3,9'dan %4,0'a yukarı yönlü revize edilmiştir. Böylece Türkiye ekonomisi, iç talebin katkısıyla 2022 yılını beklentilerin üzerinde bir büyüme ile sonlandırmıştır. Gayrisafi Yurt İçi Hasıla büyüklüğü 2022 yılında cari fiyatlarla bir önceki yıla göre %107 artarak 15 trilyon 6 milyar 574 milyon TL olmuştur. Takvim etkisinden arındırılmış GSYH, dördüncü çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %3,5 artmıştır. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH ise bir önceki çeyreğe göre %0,9 artmıştır. Özellikle sanayi üretimindeki yavaşlama nedeniyle dördüncü çeyrekte mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilerle büyümede daralma yaşanması beklense de hanehalkı harcamalarının etkisiyle beklentilerin aksine artış yaşanmıştır. 2022 yılında başta turizm ve yeme içme sektörü olmak üzere hizmetler ve sanayi sektörü büyümeyi artırıcı yönde etki yaparken, tarım ve vergi sektörlerinden büyümeye katkı gelmemiştir. İnşaat sektörü ise 2022 yılında büyümeye negatif katkı yapmıştır. 2022 yılında harcama bileşenlerinden büyümeye en yüksek katkıyı sağlayan kalem hanehalkı tüketimi olmuştur. Yılın ilk yarısında yüksek enflasyonun tüketimi öne çekmesiyle hanehalkı tüketimi daha yüksek seviyeye çıkarken, ikinci yarıda sıkılaşmaya sebep olmuştur. 2022 yılında

küresel büyüme tahmini bu yıl için %2,6'dan %2,7'ye yükseltilmiştir. 2024 tahmini %2,9 olmuştur.

Türkiye ekonomisi 2023 yılının ilk çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre %4 büyümüştür. Gayrisafi yurt içi hasıla büyüklüğü 2023 yılının ilk çeyreğinde cari fiyatlarla bir önceki yıla göre %84,4 artarak 4 trilyon 631 milyar 792 milyon TL olmuştur. Takvim etkisinden arındırılmış GSYH, birinci çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %3,8 artmıştır. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH ise bir önceki çeyreğe göre %0,3 artmıştır. Özellikle geçen yıl yüksek enflasyon ortamında talebin öne çekilmesinin büyümeyi destekleyici rol oynamasının ardından, deprem felaketinin yaşandığı ve etkilerinin görüldüğü dönem olan ilk çeyrekte, ekonomik büyümede ivme kaybı görülmüştür. Öte yandan, yüksek enflasyon ortamında öne çekilen talebin etkilerinin sona ermesiyle büyümenin ana belirleyicilerinden olan hanehalkı tüketim harcamalarının yılın ilk çeyreğinde katkısının bir önceki yılın aynı çeyreğine göre azaldığı görülmektedir. Bunun yanı sıra, 2022 yılı son çeyrekte TL'deki değerlenme sonucu büyümeye katkısı negatife dönen net ihracatın ilk çeyrekte negatif katkısının azalması, emtia fiyatlarındaki sert düşüş ve altın ithalatına getirilen kısıtlamalar etkili olmuştur.

Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Haziran'da beklentilerin altında aylık bazda %3,92 artmıştır. Yıllık bazda ise TÜFE Mayıs'taki %39,59'dan Haziran'da %38,21'e gerilemiştir. Böylece enflasyon son 18 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir. Haziran'da enflasyondaki yükselişte ana belirleyiciler ulaştırma, gıda ve alkolsüz içecekler, konut ile lokanta ve oteller grupları olmuştur. Gıda ve enerji gibi kontrol edilemeyen kalemleri içermeyen çekirdek enflasyon (C endeksi) Haziran'da bir önceki aya göre %3,84 artmış ve yıllık bazda Mayıs'taki %46,62'den %47,33'e yükselmiştir. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) Haziran'da bir önceki aya göre %6,50 artmış ve yıllık bazda Mayıs'taki %40,76'dan %40,42'ye gerilemiştir. Sanayide kullanılan elektrik ve doğalgaza yapılan indirimin sonucu enerji maliyetlerindeki düşüş Kasım'dan bu yana Yİ-ÜFE'ye düşüş yönü katkı sağlamaktaydı. Ancak Haziran'da bu katkı yeniden yükselişe dönmüştür. Ana sanayi

3 / Temmuz 2023

Ticaret Bakanlığı
Ticaret Bakanlığı Adresi: Finans Kent Mahallesi
Finans Binası No: 40 / 1 Ürşaklı / İstanbul
Sicil No: 276444
Mersis No: 0822003497000017
İnternet Sitesi Adresi: www.vakifbank.com.tr

harcamalarındaki artış ve dolayısıyla yatırım harcamalarının büyüme katkısı bir önceki yıla göre belirgin şekilde azalmıştır. Devletin nihai tüketim harcamalarında ise bir önceki yıla göre sınırlı bir yükseliş yaşanmıştır. Kurdaki değerlenmenin etkisiyle net ihracatın büyüme katkısı bir önceki yıla göre belirgin bir düşüş gösterdi ancak pozitif seyrini korumuştur. 2023 yılında Türkiye ekonomisinin OVP'ye göre %5 oranında büyümesi beklenmektedir. Bununla birlikte son yaşanan deprem felaketi ve son aylarda TL'de yaşanan değerlenme gibi büyüme üzerinde aşağı yönlü risk oluşturan etmenler bulunmaktadır.

Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Nisan'da beklentilerin altında aylık bazda %2,39 artmıştır. Yıllık bazda ise TÜFE Mart'taki %50,51'den Nisan'da %43,68'e gerilemiştir. Böylece enflasyon son 16 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir. Enflasyonda Nisan'da yaşanan artışta gıda ve alkolsüz içecekler, ulaştırma ile lokanta ve oteller gruplarındaki artışlar ana belirleyiciler olmuştur. Gıda ve enerji gibi kontrol edilemeyen kalemleri içermeyen ve enflasyondaki ana eğilimi gösteren çekirdek enflasyon (C endeksi) Nisan'da bir önceki aya göre %3,21 artmış ve yıllık bazda Mart'taki %47,36'dan %45,48'e gerilemiştir. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) Nisan'da bir önceki aya göre %0,81 artmış ve yıllık bazda Mart'taki %62,45'ten %52,11'e gerilemiştir. Sanayide kullanılan elektrik ve doğalgaza yapılan indirimin sonucu olarak enerji maliyetlerindeki düşüşün devam etmesinin etkisiyle Yİ-ÜFE'de artış Nisan'da yavaşlamaya devam etmiş ve Yİ-ÜFE yıllık bazda son 18 ayın en düşük seviyesine gerilemiştir.

TCMB yılın ikinci Enflasyon Raporu'nda %22,3 olan 2023 yılı enflasyon beklentisini değiştirmemiştir. Bir önceki Rapor dönemine göre ithalat fiyatlarına bağlı güncelleme, enflasyon tahminini 2,3 puan düşürmüştür. Yönetilen/yönlendirilen fiyatların ilk çeyrekte gözlenen artışı geri alacağı varsayılmıştır. Böylece, yıl sonu enflasyon tahmini bu kanaldan etkilenmemiştir. Ayrıca, beklenenden daha güçlü gerçekleşen talep koşulları enflasyon tahminleri üzerinde 0,2 puan yukarı yönlü etkiye bulunmuştur. Gıda fiyatlarındaki gelişmeler enflasyon tahminini 1,5 puan yükseltmiştir. Tahminlerin, küresel enflasyonun bir toparlandığı, küresel enflasyonun bir

gruplarına göre Yİ-ÜFE'de en yüksek aylık artış %12,67 ile enerji grubunda yaşanmıştır.

2023 yılı Mayıs ayında cari işlemler açığı geçen yılın aynı dönemine göre %36 artarak 7,9 milyar dolar ile piyasa beklentisinin üstünde gerçekleşmiştir. Verinin beklentilerin üzerinde gerçekleşmesinde, kurlardaki artışla ithalat talebinin öne çekilmesi ve altın talebine getirilen sınırlamalara rağmen yatırım amaçlı altın ithalatının yeniden artış göstermesiyle ithalatın yıllık bazda %14,5 yükselişe Ocak ayından bu yana en yüksek artışını gerçekleştirmesi ve ihracattaki %12,5'lik artışın ithalat artışının altında kalması belirleyici olmuştur. Uzun süredir cari fazla olarak ilerleyen ve çekirdek cari denge olarak da ifade edilen enerji ve altın hariç cari işlemler dengesinde Nisan ayında 22 ay sonra ilk kez cari açık verilmesinin ardından Mayıs ayında açığın genişlediği dikkat çekiyor. Buna göre 2022 Mayıs'ta 0,99 milyar dolar çekirdek cari fazla varken, 2023 Mayıs'ta 1,3 milyar dolar cari açık yaşanmıştır. Cari işlemler açığı 12 aylık kümülatif toplamda ise Nisan'daki seviyesi olan 57,8 milyar dolardan Mayıs'ta 59,9 milyar dolara yükselmiştir.

2022 yılı Haziran ayında 31,1 milyar TL açık veren merkezî yönetim bütçe dengesi 2023 yılının Haziran ayında bir önceki yıla göre sert bir şekilde azalarak 219,6 milyar TL açık vermiştir. Faiz dışı denge 2022 yılı Haziran ayında 18,3 milyar TL açık verirken, 2023 yılı Haziran ayında 182,3 milyar TL açık vermiştir. Haziran ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %48,2 artarak 268,2 milyar TL olurken, bütçe giderleri %130 artarak 487,9 milyar TL olmuştur. 2022 yılı Ocak-Haziran döneminde 93,6 milyar TL fazla veren bütçe dengesi 2023 yılının ilk altı aylık döneminde ise yıllık bazda sert bir düşüşle 483,2 milyar TL açık vermiştir. Faiz dışı fazla 2022 yılının Ocak-Haziran döneminde 228,2 milyar TL olmuştu. 2023 yılının aynı döneminde 208 milyar TL faiz dışı açık gerçekleşmiştir. 2023 yılı Ocak-Haziran döneminde bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %48,6 artarak 1.880,3 milyar TL, bütçe giderleri ise %101,7 artarak 2.263,6 milyar TL olmuştur.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Temmuz ayı Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında politika faiz oranını beklentilerin altında 250 baz puan artırarak %17,50'ye yükseltmiştir.

VAKİF
Akademi
F. 0212 333 7777
E. 0212 333 36 20
İstanbul T. C. S. No: 357228
S. Gaziler, Kurumlar V.D. 302/305 8359
E. 0212 333 7777

Ticaret Sicil No: 276444
Mersis No: 092200349700001
İnternet Sitesi Adresi: www.vakifbank.com.tr

yavaşlamakla birlikte yüksek seyrini sürdürdüğü bir görünüme göre oluşturulduğu belirtilmiştir.

2023 yılı Mart ayında cari işlemler açığı geçen yılın aynı dönemine göre %20 azalarak 4,48 milyar dolar ile piyasa beklentisinin altında gerçekleşmiştir. Mart'ta ihracat geçen yıla göre %3,2 artarken, özellikle enerji kalemindeki gerilemenin desteğiyle ithalat %1,9'luk sınırlı bir artış kaydetmiştir. Diğer yandan geçen yıl %100'ün üzerinde artış kaydeden turizm gelirlerindeki yıllık artış pandemisi sonrası normalleşmenin etkisiyle Mart'ta %5'e gerilemiş ve kış mevsiminde olunması sebebiyle turizm gelirlerinin cari açığı kompanse edici etkisi sınırlı kalmıştır. Çekirdek cari denge olarak da ifade edilen enerji ve altın hariç cari işlemler fazlası 2022 Mart'ta 2,5 milyar dolar iken, 2023 Mart'ta 1,4 milyar dolara gerilemiştir. Geçen yıla göre çekirdek cari fazlada iyileşme görülse de söz konusu iyileşmenin Kasım 2022'den bu yana ivme kaybettiği dikkat çekmektedir. Cari işlemler açığı 12 aylık kümülatif toplamda ise Şubat'taki seviyesi olan 55,3 milyar dolardan 54,2 milyar dolara gerilemiştir.

2022 yılı Nisan ayında 50,2 milyar TL açık veren merkezî yönetim bütçe dengesi 2023 yılının Nisan ayında 132,5 milyar TL açık vermiştir. Faiz dışı denge 2022 yılı Nisan ayında 31 milyar TL açık verirken, 2023 yılı Nisan ayında 98 milyar TL açık vermiştir. Nisan ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %63,3 artarak 268 milyar TL olurken, bütçe giderleri %86,9 artarak 400,4 milyar TL olmuştur. Bütçe dengesi 2022 yılı Ocak-Nisan döneminde 19,4 milyar TL açık vermişti. 2023 yılı Ocak-Nisan döneminde ise yıllık bazda sert bir düşüşle 382,5 milyar TL açık verilmiştir. Faiz dışı denge 2022 yılının Ocak-Nisan döneminde 84,6 milyar TL fazla vermişti. 2023 yılının aynı döneminde 247,3 milyar TL faiz dışı açık gerçekleşmiştir. 2023 yılı Ocak-Nisan döneminde bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %38,6 artarak 1.062,7 milyar TL, bütçe giderleri ise %83,9 oranında artarak 1.445,2 milyar TL olmuştur.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Nisan

toplantısında politika faiz oranını değiştirmeyerek %8,50 seviyesinde sabit bırakmıştır. Toplantı metninde parasal aktarım mekânizmasının etkinliğini destekleyecek araçların kararlılıkla kullanılmasına devam

Beklentiler faiz oranının %20'ye yükseltileceği yönündeydi. Bir önceki toplantıdan sonra yapılan vergi düzenlemelerinin etkisiyle bu ayki notta, "Kurul, bu unsurlara ek olarak vergi düzenlemeleri ve fiyatlama davranışlarındaki bozulmanın enflasyon üzerinde ilave olumsuz etki yapacağını öngörmektedir." cümlesi de yer almıştır. TCMB'nin bu ifadeleri enflasyonda yıllık bazdaki düşüşün sona erdiği ve yükselişin başlayabileceği beklentilerini güçlendirmektedir. Sadeleşme sürecinin devam edeceği ve Kurul'un faiz artırımının yanı sıra, parasal sıkılaştırma kararlarını, destekleyecek seçici kredi ve miktarsal sıkılaştırma kararları da aldığı belirtilmiştir. Bu açıklama, TCMB'nin miktarsal sıkılaştırmaya yönelik yeni kararlar açıklayacağına ve miktarsal sıkılaştırma ile parasal sıkılaştırmaya destek vereceğine işaret etmiştir. Nitekim toplantı sonrası Kur Korumalı Mevduatlar için zorunlu karşılık oranı tüm vadelerde %15 olmuştur.

Temmuz ayında bütçeyi desteklemek amacıyla bir dizi karar alınmıştır. Tescil ve kayıtlı bulunan araçlar ile yıl sonuna kadar tescil edilecek yeni araçlar için bir sefere mahsus ek motorlu taşıt vergisi uygulanacaktır. Ek vergi 2023 yılında tahakkuk ettirilen MTV tutarı kadar olacak. %20 olan Kurumlar Vergisi %25'e çıkarılmıştır. Finansal kiralamaya, faktoring, elektronik ödeme şirketleri, sermaye piyasası kurumları, sigorta, reasürans ve emeklilik şirketlerinde kurumlar vergisi %30'a çıkarılmıştır. Gayrimenkullerin satışından elde edilen gelirden KDV istisnası kaldırılmış, satışlardan kurumlar vergisi istisnası ise %25'e çekilmiştir. Merkezî yönetim bütçesine 1 trilyon 119 milyar liralık ek ödenek getirilmiştir.

Dünya Bankası Küresel Ekonomik Görünüm Raporu'nun Haziran sayısında Türkiye'nin büyüme beklentisini %2,7'den %3,2'ye yükseltmiştir. Rapora göre, 2024 için büyüme beklentisi ise %4'ten %4,3'e çıkmıştır. Banka, 2025 için büyüme beklentisini %4,1 olarak belirlemiştir. Makroekonomik politikalarda normalleşme olacağı, para politikasının sıkılaştırılacağı ve iç talebin önemli bir unsur olmaya devam edeceği tahmin edilmiştir.

OECD Ekonomik Görünüm Raporunun Haziran sayısında Türkiye ekonomisi için tahminlerin yukarı yönlü revize edilmesine rağmen büyümenin bu yıl geçen yılın gerisinde kalacağını belirtmiştir. Bununla birlikte, iç talepte büyümenin Türk ekonomisindeki güçlü

3 / Temmuz 2023

